

- 4 Маковська В. М. (2011). Засоби організації екологічної інформації Малополюського Погориння в бібліотеках. *Ландшафтне та біотичне різноманіття в умовах зростаючого антропогенного впливу (екологічні та природоохоронні аспекти)*. Славута, с.162.
- 5 Соколова А. Л. (2011). Формування екологічної культури учнівської молоді в позаурочний час. *Ландшафтне та біотичне різноманіття в умовах зростаючого антропогенного впливу (екологічні та природоохоронні аспекти)*. Славута, с.191.
- 6 Червона книга України (2009). Рослинний світ. Київ: «Глобалконсалтинг».
- 7 Якимчук Г. К. (2011). До екологічної свідомості – через екологічну освіту і виховання. *Ландшафтне та біотичне різноманіття в умовах зростаючого антропогенного впливу (екологічні та природоохоронні аспекти)*. Славута, с.195.

ЧУЙКОВА ОКСАНА

Інститут професійної освіти НАПН України (м. Київ)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ РОБІТНИКІВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ

Створення цифрового середовища для підготовки робітників машинобудівної галузі передбачає доступ до сучасних навчальних матеріалів, віртуальних практик та оцінювання компетентностей. Аналіз ринку праці та технологічний розвиток галузі підтверджують потребу в якісному навчанні, особливо за професією «Токар», де попит на фахівців є високим.

Електронні навчальні ресурси (ЕНР) є ефективним рішенням для інтеграції сучасних методик, стандартів і технологій в освітній процес. Вони забезпечують гнучкість, доступність, інтерактивність та можливість адаптації контенту до індивідуальних потреб студентів. Важливо також впроваджувати автоматизоване тестування для об'єктивного оцінювання знань. (Ляшик, 2023)

У межах регіонального експерименту «Розроблення та застосування цифрової платформи професійної підготовки кваліфікованих робітників машинобудівної галузі» було розроблено та апробовано цифрову платформу для професійної підготовки токарів. Методичні засади створення такого роду ресурсів включають систематизацію знань, інтерактивність, адаптивність, використання сучасних технологій (VR, AR, відеоконференцій) та участь галузевих фахівців у розробці контенту. (Волкова, 2012)

Для оцінювання ефективності ЕНР проведено анкетування здобувачів освіти. Результати показали позитивне ставлення до ЕНР, високу частоту їх використання, зростання мотивації та інтересу до навчання. Найбільш цінуються інтерактивність, доступність, універсальність та можливість дистанційного навчання. Водночас виявлено потребу в покращенні якості контенту та усуненні технічних проблем.

Анкетування «Роль електронних навчальних ресурсів у професійному зростанні», проведене серед випускників ДНЗ «Вище професійне училище №11», було спрямоване на оцінювання впливу електронних навчальних ресурсів на професійний розвиток здобувачів освіти.

Аналіз відповідей показав, що ці засоби відіграють значну, хоча й не вирішальну, роль у професійному становленні випускників. Вони є корисним інструментом для підготовки до роботи за обраною професією, оскільки надають актуальні знання та навички. Водночас респонденти відзначили потребу в покращенні якості контенту та його адаптації до сучасних вимог професійного середовища.

Окрім того серед здобувачів освіти та випускників закладу освіти було організовано низку заходів, під час яких ключові учасники експерименту мали можливість обмінятися думками, висловити пропозиції та бачення щодо реалізації експерименту регіонального рівня на тему: «Розроблення та застосування цифрової платформи професійної підготовки кваліфікованих робітників машинобудівної галузі».

Свою думку щодо необхідності впровадження такої експериментальної роботи висловлюють не лише науковці, але й основні стейкхолдери ДНЗ «Вище професійне училище №11», зокрема: Ковтун Олексій Сергійович – головний інженер ХКП «Електротранс»; Свистун Наталія Іванівна – заступник директора з виробництва ХКП «Електротранс»; Терещенко Василь Петрович – головний зварник ПП «Кармель»; Білецький Віктор Павлович – директор заводу «Гідроарматура». Вони озвучили основні запити підприємств машинобудівної галузі щодо підготовки кваліфікованих робітників, здатних працювати на цифрових робочих місцях, та вимоги до випускників ЗПО машинобудівного профілю.

Ще одним методом збору даних для дослідження ефективності електронного навчального ресурсу став аналіз успішності учнів, їхніх оцінок та рівня засвоєння навчального матеріалу.

У процесі дослідження було розглянуто робочі навчальні плани ДНЗ «ВПУ №11 м. Хмельницького» для підготовки кваліфікованих робітників на основі базової та повної загальної середньої освіти, а також з технологічно суміжних професій «Токар» (8211) та «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» (7231). Встановлено, що підготовка за професією «Токар» здійснюється відповідно до традиційного ДСПТО, а навчальні плани передбачають вивчення таких предметів професійно-теоретичної підготовки, як: Спецтехнологія – 114 годин, Матеріалознавство – 24 години, Допуски та технічні вимірювання – 24 години, Охорона праці – 30 годин, Читання креслень – 27 годин.

Оцінювання рівня засвоєння знань здійснювалося за допомогою GoogleForms, що забезпечило зручність і доступність як для здобувачів освіти, так і для викладачів. При розробці тестів були враховані вимоги до всіх предметів професійно-теоретичної підготовки та їх значущість у формуванні професійних компетентностей. З метою оцінювання результатів було розроблено відповідні критерії та відповідні коефіцієнти згідно з традиційною 12-бальною системою.

Під час вхідного контролю більшість учнів продемонстрували середній рівень знань. Однак повторний зріз, проведений після впровадження ЕНР, показав суттєве покращення рівня навчальних досягнень. Середній бал успішності значно зріс, що свідчить про ефективність інтерактивних та доступних інструментів, що дозволяють студентам навчатися у зручному для них темпі. Таким чином, використання електронного навчального ресурсу позитивно вплинуло на всі ключові показники навчального процесу та ефективність підготовки здобувачів освіти до реальних умов праці в їхній професійній галузі.

Емпірична частина засвідчила, що впровадження електронних навчальних ресурсів значно підвищує рівень залученості та мотивації студентів, сприяючи покращенню якості освіти та ефективності професійної підготовки. Також ЕНР дозволяють здобувачам обирати темп навчання та доступ до додаткових матеріалів, що допомагає краще адаптувати освітній процес до індивідуальних потреб. Це стало можливим завдяки доступу до великої кількості інформації та навчальних матеріалів, таких як відеоуроки, статті, презентації та інші ресурси, що дозволяють глибше вивчати тему. Адже в умовах частих повітряних тривог, обстрілів, вимкнення світла та обмеженого доступу до Інтернету, використання ЕНР дозволяє здобувачам освіти навчатися в будь-якому місці та в будь-який час, зменшуючи часові та просторові обмеження. Це особливо важливо при організації змішаного навчання та залученні здобувачів освіти до волонтерської роботи.

Водночас виявлено, що використання електронних навчальних ресурсів має свої недоліки, які варто враховувати. До таких недоліків можна віднести технічні проблеми, оскільки використання ЕНР вимагає наявності відповідного обладнання та стабільного доступу до інтернету. (Крамаренко Т. і Резунова С., 2016) Також варто враховувати здатність здобувачів освіти до самостійного засвоєння матеріалу та проблеми їхньої мотивації. (Титаренко А., Власенко Л., Мірочник В., 2021). Вказані вище недоліки актуалізують необхідність комплексного підходу до впровадження ЕНР, враховуючи технічні, організаційні та педагогічні аспекти для забезпечення ефективного освітнього процесу.

Література

1. Ляшик В., & Шубін І. (2023). Методи автоматизації та інтерпретації якості освітніх тестів у системах розподіленого віртуального навчання. *Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості*, 3(25), 40–51. <https://doi.org/10.30837/ITSSI.2023.25.040>
2. Волкова Т. (2012). *Методичні засади створення і використання електронного підручника у професійній підготовці кваліфікованих робітників: Методичний посібник*. Київ: ІПТО НАПНУ.
3. Пригодій М. А., Гуржій А. М., Липська Л. В., Гуменний О. Д., Зуєва А. Б., Кононенко А. Г., Прохорчук О. М., & Белан В. Ю. (2019). *Методичні основи розроблення SMART-комплексів для підготовки кваліфікованих робітників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти*. Житомир: Полісся.
4. Крамаренко Т., & Резунова С. (2016). Використання інтернету та електронних освітніх ресурсів у навчальному процесі вищих навчальних закладів. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і Психологія». Педагогічні науки*, 1(11), 251–255.
5. Титаренко А., Власенко Л., & Мірочник В. (2021). Переваги та недоліки дистанційного навчання. *Trends in Science and Practice of Today*, 28, 322.

ШУСТИК ІГОР

Інститут професійної освіти НАПН України (м. Київ)

ЕКОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ПРОВІДНИЙ СКЛАДНИК ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР

Формування екологічної компетентності майбутніх медичних сестер має бути обов'язковим освітнім результатом у процесі професійної підготовки, адже функціональне забезпечення медичних процесів безпечно пов'язано з навколишнім середовищем. Дедалі очевиднішою стає необхідність зміни пріоритетів професійної підготовки таких фахівців у напрямі формування та розвинення їхнього екологічного мислення, вмінь застосовувати екологічні технології [1]. Ці аспекти доводять необхідність проектування педагогічних моделей професійної підготовки, які б забезпечували технологічне досягнення гарантованого рівня екологічної компетентності майбутніх медичних сестер у аспекті їхнього професійного становлення.

Як відомо, екологічна компетентність – комплекс знань, умінь, навичок та цінностей, що дозволяють медичній сестрі розуміти вплив довкілля на здоров'я людини, дотримуватися екологічних норм у професійній діяльності та сприяти збереженню природи [2]. Це ключовий елемент її професійного становлення, що забезпечує надання нею якісної медичної допомоги та відповідальне ставлення до навколишнього світу.